

MEDI AMBIENT POLÈMICA

Àrees urbanes de divuit municipis de Lleida, en zona de risc per riuada com la d'Escalarre

Terrenys classificats com a àrees de flux preferent, on s'aplica la restricció més important a activitats || Inclouen el recinte de Fira de Lleida, on se celebren l'Aplec del Caragol i altres certàmens

R. RAMÍREZ

LLEIDA | Habitatges, equipaments públics i espais que acullen esdeveniments en divuit municipis de Lleida estan construïts a les àrees inundables de més risc en cas de riuades. Són les denominades zones de flux preferent: les que concentren més cabal i on és més alta la possibilitat de danys a persones i béns. Des del mes de desembre del 2016, la normativa espanyola fixa en aquestes zones les restriccions més importants a l'hora d'edificar.

Així mateix, limita la instal·lació temporal d'objectes que puguin obstaculitzar el pas de l'aigua i hi veta activitats com l'acampada. Precisament, el fet que part del recinte del festival Doctor Music estigués en zona de flux preferent a prop d'Escalarre ha estat un factor de pes en la negativa de l'ACA a autoritzar-lo (vegeu SEGRE d'ahir).

Segons assenyala la cartografia d'àrees inundables elaborada per la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), la pràctica totalitat del barri de Cappont de Lleida es troba en una zona de flux preferent que inclou el recinte de Fira de Lleida. Aquest espai acull cada any l'Aplec del Caragol i diferents fires i certàmens. A l'altre costat del riu, s'estén fins a la rambla Ferran. També tenen aquesta classificació terrenys urbans de Balaguer al marge esquerre del Segre que acullen el pavelló del Molí de l'Esquerra, el Centre de l'Or i el tanatori, entre altres edificis. Remuntant el riu, aquestes àrees de risc en cas de riuades inclouen també terra ocupat per cases a Martinet i el Parc del Segre de la Seu.

Estèrri d'Àneu, a escassa distància del recinte del Doctor Music, té gairebé tot el nucli urbà en zona de flux preferent, igual que part de les parcel·les, que havien d'acollir el festival aigües avall ja al terme municipal de la Guingueta. En el curs de la Noguera Pallaresa, aquestes zones de risc en cas d'inundació s'estenen també en terrenys de Sort i Rialp on s'alcen habitatges i càmpings. El mateix passa en el cas d'una dotzena d'edificacions residencials a Llavorsí i als nuclis d'Escaló (la Guingueta) i Isil (Alt Àneu).

A la conca de la Ribagorçana, les zones de flux preferent inclouen mitja dotzena d'edificis

d'habitatges al Pont de Suert. Així mateix, la zona de flux preferent del Noguera de Tor arriba fins a l'escola Vall de Boí, a Barruera.

A la Val d'Aran, hi ha edificis d'habitatges en àrees de flux preferent a la conca de la Garona al seu pas per Vielha, Bossòst, Les i el nucli d'Arties (Naut Aran). Les àrees inundables i les zones de risc a la Val

algunes al pla estan en procés de revisió per ampliar-les (vegeu el desglossament superior).

Altres zones

Els estudis de la CHE revelen també àrees de flux preferent al nucli urbà d'Agramunt, on la rovinada del Sió el novembre del 2015 va inundar part dels terrenys edificats pròxims al riu. També inclouen bona part

del poble de Preixens, en terrenys que inclouen l'ajuntament i l'escola. Així mateix, també les constata al nord del nucli urbà de la Fuliola, segons la cartografia de l'organisme estatal. Davant les zones de flux preferent en àrees urbanes de les comarques de Lleida, les àrees inundables (amb diferents graus de restriccions) s'estenen a més de mig centenar de localitats.

Revisen a l'alça les zones de risc per inundació a la Val d'Aran

■ La CHE ha iniciat una revisió de les zones de risc per inundació que afecta especialment Aran (vegeu SEGRE del 3 de març). Les noves àrees de risc potencial significatiu d'inundació (ARPSI) inclouran gairebé tot el curs de la Garona i alguns dels afluents, amb la qual cosa passaran de 36 quilòmetres de rius a més de 50. Aquesta superfície addicional es repartirà entre els municipis de Bausen, Bossòst, Les, Canejan, Es Bòrdes, Vielha i Vilamòs. Aquesta revisió a tot Espanya pretén recollir l'experiència d'episodis posteriors al 2012 i els efectes del canvi climàtic. En el cas de la Val, haurà d'incorporar els efectes devastadors de la riuada que va tenir lloc el juny del 2013.

Canvi de normes a Agramunt per la rovinada que va matar 4 persones

■ Part del nucli urbà d'Agramunt és zona inundable, com va quedar patent durant la rovinada del riu Sió el 2015. La inundació va provocar la mort de quatre dones d'edat avançada que dormien en una residència pròxima al riu, en una habitació per sota del nivell del terra que va quedar negada.

Aquest geriatric de propietat privada segueix en funcionament, si bé el consistori va canviar les normes urbanístiques a la zona per tal de vetar l'ús per pernoctar d'estances que poguessin inundar-se. Així mateix, va decidir traslladar la guarderia municipal a terrenys fora de l'àrea inundable i convertir l'antiga en casal per a entitats.

DADES

Estèrri, on gairebé tot el poble és zona de flux preferent, i una pancarta de Doctor Music.

El decret de finals del 2016

■ El Govern va aprovar el desembre del 2016 el decret que aplica diferents graus de restriccions a obres i activitats en zones inundables, i aplica les més estrictes a les anomenades zones de flux preferent. Aquest reglament trasllada normativa de la UE.

Zones de flux preferent

■ Dins de les àrees inundables en cas de riuada, les de flux preferent compleixen dos condicions: un període de retorn calculat en no més de cent anys i ser les que concentren més cabal i més possibilitat de danys a persones i béns. En aquestes es concentren les restriccions més importants a obres i activitats.

Els 18 municipis de Lleida

■ Lleida, Balaguer, la Seu, Martinet (Montellà i Martinet), Vielha, Bossòst, Les, Arties (Naut Aran), Isil (Alt Àneu), Estèrri d'Àneu, Llavorsí, Rialp, Sort, el Pont de Suert, la Vall de Boí, Preixens, Agramunt i la Fuliola tenen àrees urbanes inundables qualificades com a zones de flux preferent.

Limitacions

■ El decret veta l'acampada en zones de flux preferent i limita la construcció d'edificis i fins i tot casetes desmuntables si obstaculitzen el pas del cabal durant una riuada. També exigeix descartar aquestes àrees a l'hora de construir col·legis, parcs de bombers i altres equipaments.

Construccions ja existents

■ El decret no afecta edificacions ja existents, i preveu excepcions a les restriccions a obres allà on no hi ha opcions per construir fora de la zona de flux preferent. Aquesta excepció s'aplica també a poblacions on aquesta àrea de risc comprèn més d'una tercera part de la seua superfície. En aquestes s'exigeix només no empitjorar les condicions de seguretat en cas d'avingudes.

Regularitzar càmpings

■ Aquest marc legal es va implantar en ple procés de regularització d'uns quaranta càmpings a Lleida, i obre la porta a legalitzar-ne alguns al concentrar les restriccions a les zones de més risc.